

ЯЗЫКОВАЯ КОММУНИКАЦИЯ: СТРУКТУРА, ВИДЫ, ФОРМЫ, ПРЕПЯТСТВИЯ

Беляева Е.Н.

Проанализированы структура, виды и формы речевой коммуникации. Дифференцированы категории “коммуникация” и “общение”, “текст” и “дискурс”. Уточнена сущность понятий “коммуникативная ситуация”, “коммуникативный акт”, “коммуникативное намерение”, “коммуникативная сфера”. Детализированы причины, обеспечивающие эффективность коммуникации, и факторы, порождающие коммуникативные преграды.

Ключевые слова: коммуникативная ситуация, понимание, «шумы», текст, дискурс, типичные ошибки.

Стаття надійшла 7.01.2016 р.

SPEECH COMMUNICATION: STRUCTURE, TYPES, FORMS AND COMPLICATES

Belyaeva E.N.

The structure, types and forms of speech communication were analyzed in the article. The categories “communication” and “speech interaction”, “text” and “discourse” were differentiated. The nature of notions “communicative situation”, “communicative act”, “communicative intention” were defined. The factors providing effective communication and factors that complicate it were precised.

Key words: - communicative situation, communicative intention, understanding, “noises”, text, discourse, typical mistakes.

УДК 378.22.616-071(035.3)

О.В. Федоссева

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя

СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» ЗГІДНО НОВИХ СТАНДАРТІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

У статті висвітлені основні етапи та особливості підготовки лікарів лабораторної діагностики в ЗДМУ, зокрема досвід кафедри гістології, цитології та ембріології у забезпеченні формування фахівців високого рівня підготовки, їх професійних компетенцій та високих морально-етичних якостей. Двоступенева система організації освітнього процесу у підготовці фахівців з лабораторної діагностики на до дипломному етапі повністю відповідає вимогам кредитно-трансферної системи освіти сьогодення. Для формування висококваліфікованих лікарів-лаборантів, які б відповідали сучасним вимогам цієї галузі медицини, необхідно активно залучати студентів-лаборантів до науково-дослідної роботи на морфологічних та профільних кафедрах, що сприяє формуванню клініко-лабораторного мислення.

Ключові слова: лабораторна діагностика, спеціалісти, стандарти.

Відповідно до положень кредитно-трансферної системи головне завдання освітньої політики - забезпечення високої якості освіти на основі збереження її фундаментальності та відповідності актуальним і перспективним потребам спеціаліста, суспільства і держави. Основна мета побудови системи вищої медичної освіти - забезпечення високого рівня конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринку фахівців за рахунок високої якості підготовки фахівців, високого рівня їх професійних компетенцій та високих морально-етичних якостей [1, 2]. Запорука успіху в лікуванні хворих - правильно поставлений діагноз. Часто при постановці діагнозу дані лабораторних досліджень відіграють вирішальну роль. У сучасній системі медичного обслуговування лікар-лаборант займається не тільки лабораторними аналізами і оформленням їх результатів, але й бере участь у лікувальній та науковій діяльності відділення клініки або лікарні, аналіз та систематизація отриманих даних. Робота лікаря-лаборанта додатково полягає також у апробації і впровадженні нових методик і реактивів лабораторної діагностики. Кадрова нестача лікарів – лаборантів, які б відповідали сучасним вимогам в галузі охорони здоров'я, мотивує до кардинальної перебудови системи підготовки кадрів лабораторної діагностики на додипломному та післядипломному етапах навчання в контексті основних принципів єдиного європейського наукового та освітнього простору.

Підготовка майбутніх лікарів-лаборантів починається з вивчення фундаментальних дисциплін. На кафедрі гістології, цитології та ембріології проходять підготовку майбутні фахівці з лабораторної діагностики на всіх етапах навчально-підготовчого процесу.

I. Освітньо – кваліфікаційний рівень бакалавр це - академічний ступінь або кваліфікація, що присуджується особам, які засвоїли відповідні освітні програми вищої школи. Студенти спеціальності «Лабораторна діагностика» ЗДМУ навчаються 4 роки, отримуючи кваліфікацію «Лаборант-діагност». Вивчаючи гістологію, цитологію та ембріологію на 1 та 2 курсі, студенти спеціальності «Лабораторна діагностика» не тільки опановують базові практичні та теоретичні програмні аспекти дисципліни, а і приймають активну участь у діяльності студентського наукового гуртка, реставрації мікропрепаратів фонду кафедри і виготовлення нових, тим самим відточуючи майстерність володіння сучасними методами дослідження та діагностики. Всі ці умови сприяють розвитку у студентів-лаборантів таких професійно важливих якостей, як спостережливість, хороша пам'ять, вміння концентрувати увагу, хороша координація дрібної

моторики рук, організованість, акуратність, уважність, відповідальність, дисциплінованість і безумовно клінічне мислення.

Освітньо - кваліфікаційний рівень – магістр зі спеціальності «Лабораторна діагностика» передбачає **термін навчання** – 1,5 роки і отримання після закінчення магістратури та відповідно захисту магістерської роботи **кваліфікації** «Лікар-лаборант». Таким чином, ступінь магістра передбачає більш глибоке освоєння теорії за обраним профілем і підготовку студента до науково-дослідної діяльності за обраним напрямом у порівнянні зі ступенем бакалавра. Ще студентами-гуртківцями майбутні магістри готують собі наукове підґрунтя для написання магістерської роботи. Таким чином, ці роботи є достатньо науково обґрунтованими і являють собою завершену наукову працю. Магістри, які виконували морфологічні роботи на кафедрі гістології, цитології та ембріології і успішно їх захистили, працевлаштовуються на кафедри медичних ВНЗ, наукові лабораторії і т.д., де вони зарекомендували себе, як фахівці високого професіонального рівня. Таким чином, основні плюси магістратури полягають в тому, що випускники стають фахівцями з більш високою кваліфікацією, що дозволяє займати хороші високооплачувані посади. Отримуючи звання магістра можна вести викладацьку діяльність, або ж займатися науковими та дослідницькими питаннями.

Інтернатура (первинна спеціалізація) є обов'язковою формою післядипломної підготовки випускників усіх факультетів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації незалежно від підпорядкування та форми власності, після закінчення якої їм присвоюється кваліфікація лікаря-спеціаліста з певного фаху. Зміст програми охоплює обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок необхідних лікарю – спеціалісту - лаборанту для самостійної роботи по головним розділам лабораторної діагностики. Основною метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки лікарів-інтернів у їхній професійній готовності до самостійної лікарської роботи. Крім основного курсу тут викладаються окремі теми суміжних спеціальностей та додаткові програми. Таким чином формується кругозір про патологію організму в цілому, який дає можливість лікарю-лаборанту орієнтуватися в будь-якому розділі медицини. Поступово формується клініко-лабораторне мислення, завдяки якому лікар-лаборант стане консультантом лікуючого лікаря в питаннях лабораторної діагностики захворювань. Введення гістології в систему післядипломної медичної освіти фахівців з лабораторної діагностики обумовлене тим, що знання нормальної будови і функцій людини на органному, тканинному, клітинному і субклітинному рівнях необхідно для глибокого розуміння змін, що відбуваються в організмі хворої людини. Гістологія та окремі питання цитології для інтернів-лаборантів викладаються з використанням інноваційних технологій (сучасні системи візуалізації мікроскопічних об'єктів, мультимедійні «бокси» по темах і т.д.) для реалізації інтеграції, забезпечення спадкоємності та клінічної спрямованості гістології. На сучасному етапі при вивченні гістології, на наш погляд, бажано значно збільшити кількість мікропрепаратів тканин здорової людини, що демонструють їх структурно-функціональні та вікові особливості. Такий підхід є актуальним, сприяє реалізації принципів клінічної орієнтації у викладанні морфологічних дисциплін, особливо на етапі післядипломної освіти.

Висновки

1. Двоступенева система організації освітнього процесу у підготовці фахівців з лабораторної діагностики на до дипломному етапі повністю відповідає вимогам кредитно-трансферної системи освіти сьогодення.
2. Для формування висококваліфікованих лікарів-лаборантів, які б відповідали сучасним вимогам цієї галузі медицини, необхідно активно залучати студентів-лаборантів до науково-дослідної роботи на морфологічних та профільних кафедрах.
3. Викладання базових морфологічних дисциплін на післядипломному етапі, зокрема гістології, цитології та ембріології повинно бути орієнтоване на формування у лікаря-лаборанта клініко-лабораторного мислення, що дає чітке розуміння патологічних процесів, які відбуваються на різних рівнях організації організму, особливо клітинному та субклітинному.

Список літератури

1. Vischa osvita Ukraini i Bolonskiy protses. Navchalniy posibnik V.G. Kremenyu. – Ternopil, 2004. – 384 s.
2. Viktorystannya interaktivnih metodik v navchalnomu protsesi na kafedri gistologiyi, tsitologiyi ta embriologiyi / V.K. Sirtsov, O.G. Alieva, A.I. Hitrik [ta In.] // Aktualni pitannya medichnoyi nauki ta praktiki (vip. 82, T. 1, kn. 2), m. Zaporizhzhya. -2015. – S.123-131.

3. Pro organizatsiyu navchannya bakalavriv za fahom "Laboratorna dIagnostika" na kafedrI gIstologIYi, tsitologIYi ta embriologiyi ZDMU / G.A. Zidrashko, V.K. Sirtsov, V.M. Evtushenko [ta in.] //Zaporizkiy medicniy zhurnal. – T.11, No.3. – 2009. - S. 139-140.

Реферати

**СОВРЕМЕННЫЕ ПРИНЦИПЫ ПОДГОТОВКИ
СПЕЦИАЛИСТОВ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ
«ЛАБОРАТОРНАЯ ДИАГНОСТИКА» СОГЛАСНО НОВЫХ
СТАНДАРТОВ МЕДИЦИНСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Федосеева О.В.

В статье освещены основные этапы и особенности подготовки врачей лабораторной диагностики в ЗГМУ, в частности опыт кафедры гистологии, цитологии и эмбриологии в обеспечении формирования специалистов высокого уровня подготовки, их профессиональных компетенций и высоких морально-этических качеств. Двухступенчатая система организации образовательного процесса в подготовке специалистов по лабораторной диагностике на дипломном этапе полностью соответствует требованиям кредитно-трансферной системы образования на сегодняшний день. Для формирования высококвалифицированных врачей-лаборантов, которые бы отвечали современным требованиям в этой области медицины, необходимо активно привлекать студентов-лаборантов к научно-исследовательской работе на морфологических и профильных кафедрах, что способствует формированию клинико-лабораторного мышления.

Ключевые слова: лабораторная диагностика, специалисты, стандарты.

Стаття надійшла 13.01.2016 р.

**CURRENT PRINCIPLES OF TRAINING THE
PROFESSIONALS IN "LABORATORY
DIAGNOSIS" MAJOR IN COMPLIANCE WITH
NEW STANDARDS OF MEDICAL EDUCATION**

Fedoseyeva O.V.

The article highlights the main stages and peculiarities of medical laboratory diagnostics in ZSMU particular experience of Department of Histology, Cytology and Embryology in ensuring the formation of high level specialists training, their professional competence and high ethical qualities. Two-stage system of educational process in training on laboratory diagnostics to the graduation stage fully compliant credit transfer system of education today. To generate highly qualified medical laboratory that meet the current requirements of the medical field, it is necessary to actively involve students to the laboratory of research on morphological and specialized departments, which contributes to clinical and laboratory thinking.

Key words: laboratory diagnostics, specialists, standards.